

DECIZIE

02 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Nina Vascan
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Iurie Grecu,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Iurie Grecu împotriva președintelui raionului Glodeni, Ion Cojocaru, juristului Consiliului raional Glodeni, Andrei Russu și Consiliului raional Glodeni cu privire la anularea răspunsului, constatarea faptului limitării accesului la informație, repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a casat hotărârea din 27 octombrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul central și s-a emis o nouă decizie,

constată:

La data de 05 martie 2020 Iurie Grecu a depus acțiunea în procedura contenciosului administrativ împotriva președintelui raionului Glodeni, Ion Cojocaru, juristului Consiliului raional Glodeni, Andrei Russu și Consiliului raional Glodeni, prin care a solicitat anularea răspunsului, constatarea faptului limitării accesului la informație și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul Iurie Grecu a indicat că la 20 februarie 2020, cu nr. G-25-02/5-2 a depus cerere către președintele raionului Glodeni Ion Cojocari, prin care a solicitat furnizarea informației de interes public în formă scrisă, și anume, care este suma bugetului raional Glodeni pe perioada 2020, din câte taxe este format bugetul raional Glodeni, care sunt taxele și cât constituie fiecare taxă în parte.

Prin răspunsul nr. G-25-02/5/2 din 25 februarie 2020 președintele raionului Glodeni i-a comunicat că informația putea fi regăsită pe pagina web a Consiliului raional Glodeni, descriind pașii necesari pentru a ajunge la informația solicitată. În plus, Primarul a precizat că „(...) se constată că cererea dumneavoastră este lipsită de motivarea obiectului acesteia. În cele din urmă, vi se acordă un termen de 5 zile calendaristice pentru înlăturarea acestui neajuns (...)”.

Nefiind de acord cu acest act administrativ, reclamantul a solicitat anularea acestuia, acțiunea fiind întemeiată în temeiul art.1 alin. (3), art. 15, art. 34 alin.(1), art. 53 alin.(1) al Constituției, art.2 lit. b) al Legii cu privire la accesul la informație și art. 1998 din Codul civil.

Reclamantul a mai enunțat că prejudiciul moral constă în acțiunile și inacțiunile pârâților, care i-au îngrădit dreptul la informații de interes public solicitate, astfel pricinuindu-i suferințe morale, ori în calitate de cetățean al Republicii Moldova, trebuie să beneficieze de drepturile garantate de Constituția Republicii Moldova și alte legi.

În baza celor expuse, reclamantul Iurie Grecu a solicitat constatarea nulității răspunsului nr. G-25-02/5-2 din 25.02.2020, constatarea recunoașterii dreptului vătămat (dreptul de acces la informație potrivit art. 34 din Constituția RM), sancționarea pârâților potrivit art. 24 al Legii privind accesul la informație și încasarea în mod solidar din contul pârâților a prejudiciului moral în mărime de 4000 lei.

Prin hotărârea din 27 octombrie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul central s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Iurie Grecu împotriva președintelui raionului Glodeni, Ion Cojocaru, juristului Consiliului raional Glodeni, Andrei Russu și Consiliului raional Glodeni cu privire la anularea răspunsului, constatarea faptului limitării accesului la informație, repararea prejudiciului moral ca fiind neîntemeiată. (f.d. 34, 40-44)

Instanța de fond, în temeiul Codului administrativ și a Legii privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11.05.2000 a concluzionat că autoritatea competentă l-a informat pe Iurie Grecu despre necesitatea prezentării motivării obiectului acesteia, iar Iurie Grecu în termenul acordat de autoritatea pârâtă nu a înlăturat neajunsurile.

Totodată, instanța de fond a confirmat calitatea de pârât a lui Ion Cojocari și Andrei Rusu și a evocat că solicitările de încasare a prejudiciului moral înaintate de reclamant nu sunt întemeiate, lipsind orice justificare. Totodată, a fost în imposibilitate de a aprecia legătura cauzală între faptul nefurnizării informației solicitate și daunele și mărimea suferințelor psihice cauzate reclamantului.

La data de 11 noiembrie 2020 Iurie Grecu, conformându-se prevederilor legale cu privire la termenul de depunere a apelului, a contestat hotărârea instanței de fond.

Prin decizia din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți s-a casat hotărârea din 27 octombrie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul central și s-a emis o nouă decizie, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Iurie Grecu împotriva juristului Consiliului raional Glodeni, Andrei Russu și Consiliului raional Glodeni privind anularea răspunsului, constatarea faptului limitării accesului la informație și repararea prejudiciului moral cauzat. S-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Iurie Grecu împotriva președintelui raionului Glodeni, Ion Cojocaru, privind repararea prejudiciului moral cauzat. S-a respins acțiunea în contencios administrativ înaintată de Iurie Grecu împotriva președintelui raionului Glodeni, Ion Cojocaru, privind anularea răspunsului și constatarea faptului limitării accesului la informație ca fiind neîntemeiată. (f.d. 72, 73-83)

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, Iurie Grecu a depus recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți și a hotărârii din 27 octombrie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul central, cu pronunțarea unei noi decizii de admitere a acțiunii, precum și repararea în mod solidar de la intimați a prejudiciului moral în mărime de 8000 lei. (f.d. 88-89, 90)

În motivarea recursului recurentul Iurie Grecu a invocat că instanța de apel, cât și instanța de fond nu s-a expus complet, obiectiv și motivat asupra tuturor pretențiilor invocate, precum și asupra răspunsului eronat al autorității publice și a competențelor alesului local.

În opinia recurentului instanțele ierarhic inferioare s-au expus subiectiv, părtinitor, critic și neobiectiv, fiind dată o apreciere greșită probelor prezentate în susținerea acțiunii.

Cu referire la termenul de depunere a recursului se reține că conform art. 245, alin. (1) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Conform art. 245, alin. (2) din Codul administrativ motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Instanța de apel a pronunțat decizia la data de 16 martie 2021.

La data de 14 aprilie 2021, în termen, Iurie Grecu a depus recurs și motivarea recursului. (f.d. 88-89, 90)

La 28 aprilie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa președintelui raionului Glodeni, Ion Cojocari, juristului Consiliului raional Glodeni, Andrei Russu și Consiliului raional Glodeni copia recursului motivat declarat de către Iurie Grecu, explicându-le dreptul de a depune referințe, prin care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs. (f.d. 93)

Deși, conform avizului de recepție a corespondenței, președintele raionului Glodeni, Ion Cojocari, juristul Consiliului raional Glodeni, Andrei Russu au recepționat copia cererii de recurs la 30 aprilie 2021, nu au făcut uz de dreptul său procedural de a depune referințe, prin care să-și expună opinia asupra motivelor formulate în cererea de recurs. (f.d. 102)

Prin încheierea din 26 mai 2021 a Curții Supreme de Justiție recursul depus de către Iurie Grecu împotriva deciziei din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți s-a numit spre examinare în fond, în complet de cinci judecători.

Verificând argumentele invocate în recurs pe baza materialelor din dosar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a ajuns la concluzia de a admite recursul înaintat și a casa decizia din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel din considerentele ce preced.

Articolul 248 din Codul administrativ stipulează la alin. (1) lit. d) că, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie, prin care casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

În interpretarea art. 244 alin. (2) coroborat cu art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru

procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, în corespundere cu art. 22 și art. 219 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal administrate, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

În conformitate cu prevederile art. 194 din Codul administrativ, (1) în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept. (2) În procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Recapitulând esența litigiului în scopul verificării aplicării corecte a dreptului material și procedural, instanța de recurs reține starea de fapt constatată de instanțe și confirmată de părți.

Astfel, probatoriul acumulat în materialele dosarului demonstrează că la 20 februarie 2020 Iurie Grecu s-a adresat către președintele raionului Glodeni, Ion Cojocari cu o cerere, prin care a solicitat să-i fie furnizată în formă scrisă informația de interes public, și anume, care este suma bugetului raional Glodeni pe perioada 2020, din câte taxe este format bugetul raional Glodeni, care sunt taxele și cât constituie fiecare taxă în parte. (f.d. 6)

Prin răspunsul nr. G-25-02/5-2 din 25 februarie 2020, președintele raionului Glodeni, Ion Cojocari i-a comunicat lui Iurie Grecu că informația solicitată, și anume, bugetul raional Glodeni pentru anul 2000 a fost aprobat prin decizia nr. 12/3 din 19 decembrie 2019 în cadrul ședinței ordinare din 19 decembrie 2019 și publicată pe pagina web a Consiliului raional Glodeni. Totodată, s-a precizat pașii necesari pentru a ajunge la informația solicitată.

Primarul raionului Glodeni a mai indicat în răspuns că „ (...) se constată că cererea dumneavoastră este lipsită de motivarea obiectului acesteia. În cele din urmă, vi se acordă un termen de 5 zile calendaristice pentru înlăturarea acestui neajuns (...)”.

Nefiind de acord cu răspunsul primit la cererea din 20 februarie 2020, Iurie Grecu s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune față de președintele raionului Glodeni, Ion Cojocari, juristul Consiliului raional Glodeni, Andrei Russu și Consiliul raional Glodeni, prin care a solicitat constatarea nulității răspunsului nr. G-25-02/5-2 din 25.02.2020, constatarea recunoașterii dreptului vătămat (dreptul de acces la informație potrivit art. 34 din Constituția RM), sancționarea pârâților potrivit art. 24 al Legii privind accesul la informație și încasarea în mod solidar din contul pârâților a prejudiciului moral în mărime de 4000 lei.

Curtea de Apel Bălți prin decizia din 16 martie 2021 a casat hotărârea din 27 octombrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul central și a emis o nouă decizie, prin care a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Iurie Grecu împotriva juristului Consiliului raional Glodeni, Andrei Russu și Consiliului raional Glodeni privind anularea răspunsului, constatarea faptului limitării accesului la informație și repararea prejudiciului moral cauzat. A declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Iurie Grecu împotriva președintelui raionului Glodeni, Ion Cojocari, privind repararea prejudiciului moral cauzat. A respins acțiunea

în contencios administrativ înaintată de Iurie Grecu împotriva președintelui raionului Glodeni, Ion Cojocaru, privind anularea răspunsului și constatarea faptului limitării accesului la informație ca fiind neîntemeiată. (f.d. 72, 73-83)

Instanța de apel a confirmat poziția Judecătoriei Drochia, sediul central că atât petiția adresată de reclamantul Iurie Grecu nu întrunea elementele necesare (motivația obiectului) și nici nu au fost înlăturate de acesta, cât și că prin răspunsul nr. G-25-02/5-2, președintele raionului Glodeni a asigurat informarea corectă a petiționarului și a respectat prevederile art. 15 alin. (3) din Legea privind accesul la informație.

Totuși, Curtea de Apel Bălți a evocat că juristul Consiliului raional Glodeni nu avea calitate procesuală de pârât, din motiv că acesta nu este o autoritate publică sau o autoritate asimilată acesteia. În mod egal, instanța de apel a reiterat că în conformitate cu art. 24 din Legea citată, prezenta dispoziție poate fi aplicată doar dacă se constată că petiționarul nu a fost informat corect.

Cu privire la cerința de acordare a prejudiciului moral, instanța a reținut că în conformitate cu art. 10 alin. (2) din Codul administrativ, acordarea despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate prin activitatea administrativă ilegală este un act administrativ individual, iar în acest sens, petiționarul care consideră că i s-au lezat drepturile trebuie să depună o cerere de reparare a prejudiciului de către autoritatea publică, care emite în acest sens un act administrativ. În plus, potrivit art. 207 alin. (2), lit. f), acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă dacă nu respectă procedura prealabilă. Astfel, în speță, Curtea de Apel Bălți a reținut că apelantul nu a respectat procedura prealabilă prevăzută de lege și respectiv nu avea dreptul la indemnizarea prejudiciului.

Analizând motivarea dată de către instanțele ierarhic inferioare, instanța de recurs observă că în speță s-a confundat dreptul de acces la informație, reglementat prin Legea nr. 982-XIV din 11 mai 2000 privind accesul la informație cu dreptul la petiționare reglementat de Codul administrativ, în special art. 75-76, care stabilesc expres elementele petiției și sancțiunile pentru lipsa elementelor acesteia.

Din speță rezultă că Iurie Grecu prin cererea depusă a solicitat o informație oficială, și anume, care este suma bugetului raional Glodeni pe perioada 2020, din câte taxe este format bugetul raional Glodeni, care sunt taxele și cât constituie fiecare taxă în parte.

Cererea respectivă nu poate fi calificată ca petiție și nu poate fi sancționată conform prevederilor art.76 din Codul administrativ.

Cererea, în esența ei, este o cerere de acces la informații oficiale.

Informație oficială este acea informație care privește activitățile sau rezultă din activitățile unei autorități publice sau instituții publice, indiferent de suportul, forma sau de modul de exprimare a informației.

Orice informații care se referă la sau rezultă din activitățile unei instituții sau autorități publice, ori ale unei regii autonome care utilizează bani publici în sensul Legii nr. 982-XIV din 11 mai 2000, constituie informație oficială, care urmează a fi furnizată solicitanților.

Pornind de la obiectivul particular al Legii nr. 982-XIV din 11 mai 2000, Curtea conchide că aceasta reprezintă legea materială specială, care trebuia aplicată de instanțele ierarhic inferioare în prezentul litigiu. Astfel, aplicând dispozițiile generale

din Codul administrativ, instanțele ierarhic inferioare au interpretat greșit cadrul legal aplicabil și nu și-au fondat deciziile în baza legii aplicabile.

Curtea reiterează că în conformitate art. 10 din legea menționată supra, orice persoană poate solicita, fără a-i fi îngrădit dreptul sau de a-l supune justificării interesului, informații ce se află în posesia furnizorilor de informații, cu excepțiile stabilite de legislație.

Merită subliniat faptul că comparativ cu dreptul general, aplicat de instanțele de fond, legea specială prevede expres în alin. (3) al prezentei dispoziții că **persoana este absolvită de a-și justifica interesul pentru informațiile solicitate**, respectiv răspunsul președintelui raionului Glodeni că „(...) se constată că cererea dumneavoastră este lipsită de motivarea obiectului acesteia. În cele din urmă, vi se acordă un termen de 5 zile calendaristice pentru înlăturarea acestui neajuns (...)” este contrar prevederilor Legii privind accesul la informație.

Analizând materialele cauzei, instanța de recurs subliniază că Iurie Grecu în cererea de acces la informație expres solicită furnizarea informației la domiciliu, indicând în antetul cererii suficiente date pentru a fi identificat. Prezentele circumstanțe de fapt au fost omise de instanțele de fond, care nu au tras concluziile necesare, considerând neîntemeiată acțiunea lui Iurie Grecu odată ce furnizorul de informație i-a comunicat adresa site-ului unde această informație este plasată.

Instanța de recurs observă că art. 12 din Legea nr. 982-XIV din 11 mai 2000 indică expres că informațiile în cauză pot fi solicitate fie în scris, fie pe cale orală. În ceea ce ține de cererea scrisă, aceeași dispoziție prevede că cererea scrisă trebuie să conțină detalii suficiente și concludente pentru identificarea informației solicitate, precum și modalitatea acceptabilă de primire a informației solicitate și datele de identificare ale solicitantului.

Articolul 13, alin. (1) din Legea nr. 982-XIV din 11 mai 2000 a stabilit modalitățile accesului la informații și anume prin audierea informației pasibile de o expunere verbală; examinarea documentului (unor părți ale acestuia) la sediul instituției; eliberarea copiei de pe documentul, informația solicitate (de pe unele părți ale acestora); eliberarea copiei traducerii documentului, informației (unor părți ale acestora) într-o altă limbă decât cea a originalului, pentru o plată suplimentară; expedierea prin poștă (inclusiv poșta electronică) a copiei de pe document, informație (de pe unele părți ale acestora), copiei de pe traducerea documentului, informației într-o altă limbă, la cererea solicitantului, pentru o plată respectivă.

În conformitate cu art. 15 alin. (2) din Legea nr. 982-XIV din 11 mai 2000, cererea scrisă care satisface condițiile enunțate în art. 12, alin. (2) din aceeași Lege, este examinată și satisfăcută de funcționarii publici responsabili de furnizarea informațiilor.

Instanța de recurs consideră necesar să explice prezenta dispoziție. De fapt, scopul prezentei dispoziții era de a obliga autoritatea competentă să satisfacă cererea întocmai, adică dacă de referit la prevederile art. 12, alin. (2) din Legea nr. 982-XIV din 11 mai 2000, toate informațiile solicitate trebuie puse la dispoziția solicitantului, și nu parțial, la fel trebuie respectată modalitatea prevăzută de solicitant a informației solicitate.

În speță, solicitantul a respectat condițiile prevăzute la art. 12, alin. (2) din Legea nr. 982-XIV din 11 mai 2000 în ceea ce ține de cerere, respectiv autoritatea competentă avea obligația de a pune la dispoziția solicitantului informația în forma solicitată. Astfel, instanța de recurs a reținut că instanțele ierarhic inferioare nu au tras concluziile

necesare din prezenta dispoziție, or aplicând-o la speță, președintele raionului Glodeni trebuia să livreze informația solicitată la domiciliu prin poștă. Aprecierea instanței de apel precum că informația solicitată este furnizată pe pagina web a autorității publice, care poate fi accesată de cetățeni, este absolut eronată.

În acest sens, pornind de la art. 34, alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, care prevede expres că dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit, instanța de recurs consideră că în speță răspunsul, prin care autoritatea a informat doar pagina web pe care poate fi accesată informația solicitată, constituie un impediment la informarea corectă a solicitantului. Utilajele tehnice, chiar dacă sunt indispensabile pentru viața de zi cu zi, nu se află la domiciliul fiecărui cetățean, inclusiv din motive economice, alții nu cunosc cum să le folosească, or condiționarea informației printr-un minim de bunăstare socială sau cunoștințe informatice îngreuează dreptul oricărei persoane de a avea acces la informație, fiind contrară scopului urmărit de Legea privind accesul la informație.

În același timp, instanța de recurs nu se opune informării prin adresa electronică, nici faptului ca autoritatea să expedieze instrucțiuni cum pot fi accesate aceste informații prin internet, **atât timp cât reclamantul o solicită expres în cerere**. În schimb, dacă se solicită ca informațiile să fie oferite în scris la domiciliu, primele două ipoteze s-ar interpreta în îngrădirea accesului la informație de interes public. Cu atât mai mult, reclamantul în acțiune a indicat că nu dispune de calculator pentru a accesa pagina web recomandată de furnizorul de informații.

Astfel, pretenția lui Iurie Grecu privind constatarea faptului încălcării dreptului la informații oficiale prematur a fost respinsă de instanțe.

Luând în considerație că această pretenție este succedată de alte pretenții, care de asemenea nu au fost examinate de instanțele ierarhic inferioare, instanța de recurs nu se va expune asupra temeiniciei acestora anticipat examinării întregului fond.

În ceea ce ține de aplicarea art. 24 din Legea nr. 982-XIV din 11 mai 2000, Curtea Supremă de Justiție la caz nu poate satisface pretenția de a decide aplicarea unor sancțiuni. În schimb, Curtea de Apel Bălți, în urma reexaminării prezentei cauze, pornind de la aplicarea Legii nr. 982-XIV din 11 mai 2000, urmează să determine suveran dacă autoritatea publică poate fi sancționată în temeiul legii.

Cu referire la pretenția privind repararea prejudiciului moral, instanța de recurs reține că Curtea de Apel Bălți acest capăt de cerere l-a declarat inadmisibil prin prisma art.10, art.60, alin.(3), art. 207, alin.2 lit. f) din Codul administrativ, motivând că reclamantul nu a satisfăcut imperativul procedurii prealabile, stabilit de legea generală.

Aici instanța de recurs ține să menționeze principiul fundamental *specialia generalibus derogant*, altfel spus dacă atât legea generală cât și legea specială reglementează o materie, legea specială este aplicabilă.

La speță, contenciosului legat de accesul la informație se aplică legea materială specială – Legea privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000.

Potrivit art. 21 din această lege persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim de către furnizorul de informații poate ataca acțiunile acestuia atât pe cale extrajudiciară, cât și direct în instanța de contencios administrativ competentă. Persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim poate ataca orice acțiune sau inacțiune a persoanei responsabile pentru primirea și examinarea cererilor de acces la informații, dar în special cu privire la:

- a) refuzul neîntemeiat de a primi și înregistra cererea;
- b) refuzul de a asigura accesul liber și necondiționat la registrele publice aflate la dispoziția furnizorului de informații;
- c) încălcarea termenelor și procedurii de soluționare a cererii de acces la informație;
- d) neprezentarea sau prezentarea necorespunzătoare a informațiilor solicitate;
- e) refuzul neîntemeiat de a prezenta informațiile solicitate;
- f) atribuirea neîntemeiată a informației la categoria informațiilor care conțin secrete de stat, secrete comerciale sau la categoria altor informații oficiale cu accesibilitate limitată;
- g) secretizarea neîntemeiată a unor informații;
- h) stabilirea plății și mărimii acesteia pentru informațiile furnizate;
- i) cauzarea unor prejudicii materiale și/sau morale prin acțiunile ilegale ale furnizorului de informații.**

Din interpretarea teleologică a Legii privind accesul la informație, instanța de recurs reține că scopul urmărit de legiuitor prin prezenta Lege este eficientizarea procesului de informare, afirmat în art. 2, lit. a) din Legea menționată supra, dar de asemenea înlăturarea rapidă și eficace a încălcării dreptului la informație, care include și include repararea prejudiciului. Astfel, precum procedura prealabilă îngreunează și complică procedura administrativă, Curtea a conchis că legea prevede implicit exercitarea prezentului drept și revendicarea reparării prejudiciului fără procedură prealabilă, altfel spus cu o acțiune adresată direct în instanța de judecată.

De asemenea, instanța de recurs reiterează că art. 23, alin. (1) din prezenta Lege dispune că acțiunea ce privește constatarea încălcării dreptului de acces la informație, care include și cauzarea unor prejudicii, se face direct în instanța de contencios administrativ. În plus, art. 24 din prezenta Lege prevede expres că instanța de judecată decide aplicarea unor sancțiuni în conformitate cu legislația, repararea prejudiciului cauzat prin refuzul nelegitim de a furniza informații sau prin alte acțiuni ce prejudiciază dreptul de acces la informații, precum și satisfacerea neîntârziată a cererii solicitantului.

Pornind de la normele sus-citate, Curtea a estimat că pretenția prin care s-a solicitat repararea prejudiciului este accesorie acțiunii prin care se constată încălcarea dreptului de acces la informație și obligarea autorității de a furniza informația. Aplicând teoria accesoriului, *accessorium sequitur principale*, instanța de recurs a constatat că acțiunea, prin care s-a solicitat repararea prejudiciului se supune aceluiași regim juridic ca și acțiunea de constatare a încălcării dreptului de acces la informație, adică nu se supune procedurii prealabile.

În concluzie, Curtea consideră că refuzul Curții de Apel Bălți de a se pronunța pe fondul acestei pretenții din motiv că procedura prealabilă nu a fost respectată este absolut eronată, or procedura prealabilă nu este impusă de Legea specială nr. 982-XIV din 11 mai 2000.

Astfel, Curtea de Apel Bălți, declarând inadmisibilă acțiunea și neîntemeiată, a adus atingere dreptului lui Iurie Grecu la un proces echitabil, consfințit în articolul 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Or, principiul liberului acces la justiție presupune posibilitatea neîngrădită a celor interesați de a-l utiliza în formele și în modalitățile prevăzute de lege.

În acest context, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reamintit în jurisprudența sa constantă că art. 6 § 1 garantează fiecărei persoane dreptul ca o instanță să se pronunțe cu privire la orice încălcare a drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil. Limitările impuse de legislația națională nu pot restrânge accesul liber pentru un justițiabil astfel încât dreptul său la o instanță să fie afectat în însăși substanța sa (cauza Faimblat v. România, hotărârea din 13 ianuarie 2009).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că Curtea de Apel Bălți nu s-a pronunțat pe fondul pretenției de reparare a prejudiciului, iar pretențiile de constatare a încălcării dreptului la acces la informație au fost eronat respinse ca neîntrunind elementele unei petiții, corectarea erorii instanței de apel la judecarea cauzei în ordine de recurs nu este posibilă, nefiind examinat fondul litigiului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia necesității admiterii recursului, casării integrale a deciziei din data de 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți și restituirii cauzei instanței de apel, pentru o nouă judecare în ordine de apel, în alt complet de judecată, ori lichidarea încălcărilor admise de către instanța de apel nu este posibilă în cadrul examinării cauzei în ordine de recurs.

În conformitate cu art. 247, art. 248, alin. (1), lit. d) și alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Iurie Grecu.

Se casează decizia din data de 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, emisă în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Iurie Grecu împotriva președintelui raionului Glodeni, Ion Cojocaru, juristului Consiliului raional Glodeni, Andrei Russu și Consiliului raional Glodeni cu privire la anularea răspunsului, constatarea faptului limitării accesului la informație, repararea prejudiciului moral, cu remiterea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Nina Vascan

Victor Burduh

Maria Ghervas